NN 58/2022 (25.5.2022.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-1364/2022 od 16. svibnja 2022.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

853

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, odlučujući o prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti drugog propisa s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i zakonom, na sjednici održanoj 16. svibnja 2022. donio je

ODLUKU

I. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom te se ukida članak 11. Uredbe o postupcima koji prethode sklapanju pravnih poslova raspolaganja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske u svrhu dodjele na uporabu nekretnina za potrebe tijela državne uprave ili drugih tijela korisnika državnog proračuna te drugih osoba (»Narodne novine« broj 95/18.).

II. Do donošenja uredbe Vlade Republike Hrvatske iz članka 49. stavka 2. Zakona o upravljanju državnom imovinom (»Narodne novine« broj 52/18.) primjenjivat će se Uredba o mjerilima i kriterijima dodjele na korištenje nekretnina za potrebe tijela državne uprave ili drugih tijela korisnika državnog proračuna te drugih osoba (»Narodne novine« broj 127/13.) u dijelu kojim se uređuje koji državni dužnosnici imaju pravo na korištenje stana i način na koji se stanovi daju na uporabu državnim dužnosnicima.

III. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Vlada Republike Hrvatske na temelju članka 51. u vezi s člankom 46. Zakona o upravljanju državnom imovinom (»Narodne novine« broj 52/18.; u daljnjem tekstu: ZUDI/18) donijela je na sjednici održanoj 24. listopada 2018. Uredbu o postupcima koji prethode sklapanju pravnih poslova raspolaganja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske u svrhu dodjele na uporabu nekretnina za potrebe tijela državne uprave ili drugih tijela korisnika državnog proračuna te drugih osoba koja je objavljena u »Narodnim novinama« broj 95 od 26. listopada 2018. (u daljnjem tekstu: Uredba/18). Uredba/18 stupila je na snagu 3. studenoga 2018.

2. Arsen Bauk, zastupnik u Hrvatskom saboru (u daljnjem tekstu: predlagatelj) podnio je 8. ožujka 2022. Ustavnom sudu prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 11. Uredbe/18.

3. U skladu s člankom 42. stavkom 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) od Vlade je zatraženo očitovanje o prigovorima iz prijedloga predlagatelja. Očitovanje je dostavljeno Ustavnom sudu aktom klasa: 022-03/22-39/06, urbroj: 50301-05/16-22-5 od 23. ožujka 2022. (u daljnjem tekstu: očitovanje Vlade).

II. PRIGOVORI PREDLAGATELJA

4. Predlagatelj u prijedlogu navodi da je Vlada imala obvezu u roku od devedeset (90) dana od dana stupanja na snagu ZUDI-a/18 (stupio na snagu 14. lipnja 2018.) donijeti uredbu iz članka 49. stavka 2. ZUDI-a/18. Međutim, Vlada do dana podnošenja prijedloga Ustavnom sudu to nije učinila.

Ističe da je osporenim člankom 11. Uredbe/18 stavljena izvan snage Uredba o mjerilima i kriterijima dodjele na korištenje nekretnina za potrebe tijela državne uprave ili drugih tijela korisnika državnog proračuna te drugih osoba (»Narodne novine« broj 127/13.; u daljnjem tekstu: Uredba/13) pa je na taj način nastala pravna praznina jer u ovom trenutku nisu na snazi nikakvi kriteriji i mjerila na temelju kojih dužnosnici izvršne i sudbene vlasti koriste stanove za

službene potrebe jer je Uredba/13 koja je propisivala kriterije i mjerila prestala važiti stupanjem na snagu Uredbe/18 (članak 11. Uredbe/18), a novi propis koji je Vlada trebala donijeti na temelju članka 49. stavka 2. ZUDI-a/18 nije donesen. Pritom podnositelj napominje da Vlada i dalje primjenjuje Uredbu/13 kao da je na snazi.

4.1. Predlagatelj predlaže da Ustavni sud prihvati prijedlog za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 11. Uredbe/18 i ukine ili poništi osporeni članak 11. Uredbe/18 ili obavijesti Hrvatski sabor o propustu Vlade.

III. OČITOVANJE VLADE

5. Mjerodavni dijelovi očitovanja Vlade glase:

»Suprotno navodima podnositelja, Vlada Republike Hrvatske smatra kako je odredba članka 11. Uredbe u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i Zakonom.

Naime, točno je da je prestankom važenja Uredbe 127/13. nastala pravna praznina i da Vlada Republike Hrvatske nije donijela uredbu iz članka 49. Zakona, međutim, isto ne povlači za sobom neustavnost i nezakonitost članka 11. Uredbe.

Temeljem odredbe članka 129. stavka 1. podstavka 2. Ustava Republike Hrvatske, Ustavni sud Republike Hrvatske odlučuje o suglasnosti drugih propisa s Ustavom i zakonom, dok je temeljem odredbe članka 55. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ('Narodne novine', br. 99/99. i 29/02.) propisano da će Ustavni sud ukinuti zakon ili pojedine njegove odredbe ako utvrdi da nije suglasan s Ustavom, odnosno drugi propis ili pojedine njegove odredbe ukoliko utvrdi da nije suglasan s Ustavom i zakonom.

Slijedom navedenih odredbi Ustavni sud Republike Hrvatske je u nekoliko svojih Rješenja (BROJ: U-I-709/1995, od 1. ožujka 2000., BROJ: U-II-1315/2001, od 9. srpnja 2003. – objavljeno u 'Narodnim novinama', broj 122/03., BROJ: U-I-l 108/1998, od 22. prosinca 2004. – objavljeno u 'Narodnim novinama', broj 5/05.) zauzeo stajalište da Ustavni sud nije nadležan za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugog propisa u povodu prijedloga kojima se osporava zakon ili drugi propis, a sa stajališta da je njegov donositelj u samome propisu nešto propustio propisati.

Dakle, Ustavni sud je stajališta da o postojanju pravnih praznina Sud nije nadležan odlučivati u postupku ocjene suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske, odnosno u postupku ocjene suglasnosti drugog propisa s Ustavom i zakonom, već u slučaju postojanja pravnih praznina Ustavni sud postupa u skladu s odredbom članka 105. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu.

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske smatra kako odredba članka 11. Uredbe nije u suprotnosti s člankom 5. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske niti je u suprotnosti s člancima 49., 72. i 73. Zakona te stoga predlaže da Ustavni sud Republike Hrvatske ne prihvati prijedlog, odnosno da isti odbaci.«

IV. MJERODAVNE ODREDBE USTAVA

6. Članak 5. stavak 1. Ustava u mjerodavnom dijelu glasi:

»Članak 5.

U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom.

(…)«

6.1. Članak 125. Ustava u mjerodavnom dijelu glasi:

»Članak 125.

Ustavni sud Republike Hrvatske:

(...)

– odlučuje o suglasnosti drugih propisa s Ustavom i zakonom,

(...)«

V. MJERODAVNE ODREDBE ZAKONA O UPRAVLJANJU DRŽAVNOM IMOVINOM

7. Mjerodavni članci ZUDI-a/18 glase:

»Stanovi za službene potrebe

Članak 49.

(1) Ministarstvo može dati na uporabu stanove u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima upravlja i raspolaže, državnim dužnosnicima i pravosudnim dužnosnicima za potrebe njihova smještaja za vrijeme trajanja dužnosti.

(2) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu kojom se uređuje koji državni dužnosnici imaju pravo na korištenje stana i način na koji se stanovi daju na uporabu državnim dužnosnicima.

(3) Iznimno od odredbi stavaka 1. i 2. ovoga članka, do konačnog uređenja vlasničkih odnosa sindikati odnosno udruge sindikata više razine koji su u posjedu stanova u vlasništvu Republike Hrvatske mogu iste koristiti za potrebe stanovanja svojih dužnosnika.«

»Članak 72.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbe iz članka 31. stavka 5., članka 35., članka 49. stavka 2., članka 51. i članka 62. ovoga Zakona.

(...)

Članak 73.